

Monumentnummer*: 526989

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 juni 2003
Kadaster deel/nr 82877/170

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amsterdam		Amsterdam		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Weesperzijde	16			1091 EB	Amsterdam		
Weesperzijde	17			1091 EB	Amsterdam		
Weesperzijde	18			1091 EB	Amsterdam		
Weesperzijde	19			1091 EB	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Amsterdam	S	8622	A2				
Amsterdam	S	9183	A3				
Amsterdam	S				4771		
Amsterdam	S	8622	A1				
Amsterdam	S	9183	A1				
Amsterdam	S	9183	A2				
Amsterdam	S				4770		

Omschrijving**

Inleiding

Ensemble van vier HERENHUIZEN, gebouwd omstreeks 1880-1890 in de trant van het Eclecticisme. De herenhuizen maken deel uit van het oostelijk negentiende-eeuwse rivierfront aan de Amstel, Weesperzijde, aan het eind van de negentiende eeuw ontwikkeld door particuliere bouwondernemers. De aaneengesloten huizen bevinden zich op de kop van het bouwblok op de hoek met de Eerste Boerhaavestraat.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Ensemble van vier woonhuizen, elk drie vensterassen breed, in kruisverband opgetrokken onder (afgeplatte) schilddaken. De plattegrond is een afgeschuinde rechthoek. De vier woonhuizen vormen samen een bouwkundige eenheid, maar een symmetrie-as is niet aanwezig. Elk woonhuis is vierlagig: souterrain, bel-etage en twee verdiepingen. De ornamenten zijn in pleisterwerk uitgevoerd. De vensters en portieken zijn licht getoogd.

De vier huizen hebben een rusticabasis en een doorlopende kroonlijst met fries op de hoeken gedragen door kolossale blokpilasters, de blokken per laag verspringend. Het basement en de pilasters zijn gebouchardeerd. Het basement in blokverband beslaat het souterrain en de bel-etage, waarbij ieder afzonderlijk huis hoekpilasters heeft, voorzien van spaarvelden met rozetten en bas-reliëfs. De middelste vier pilasters dragen een halfcirkelvormig ornament. De plint is uitgevoerd in hardsteen. De overgang naar de verdieping wordt gemarkeerd door een geprofileerde waterlijst. Op de verdiepingen zijn de middelste vensterassen omlijst waarbij de eerste verdieping een eenvoudige omlijsting heeft met boven het bovenlicht van de openslaande balkondeuren een paneel met rozet. Het balkon rust op consoles uitlopende in een triglief met regula en guttae, behangen met een festoen (de smeedijzeren balkonhekken op nummers 16-17 zijn bollend). De omlijsting van de tweede verdieping heeft een Corintische pilasterstelling, waarbij het gekorniste hoofdgestel samenvalt met dat van de hele eenheid en de voet van de pilaster in rolwerk uitloopt. De twee middelste huizen hebben aan weerszijden van de balkons schuifvensters met gepleisterde sluitstenen in de strekken. Op de tweede verdieping heeft het centrale venster onder het bovenlicht openslaande ramen. De flankerende vensters op de eerste verdieping hebben aan de onderzijde een paneel met rozet, die op de tweede een band met acanthusbladeren op de hoeken en in het midden een rozet. De asymmetrisch geplaatste portieken hebben hardstenen trappen en onderdorpels, twee deuren (nummer 16 heeft maar één deur) onder bovenlichten en een vlakke zoldering. Nummer 18 heeft paneeldeuren met sierroosters en de oorspronkelijke gecanneleerde middenstijl met acanthusbladeren. De schuiframen van de bel-etage rusten op hardstenen onderdorpels op consoles van acanthusbladeren. De souterrainramen zijn eenvoudige draairamen. Huisnummer 19 heeft in de met gesmoorde oude holle pannen gedekte kap een dakkapel met gebogen fronton, gecanneleerde omlijsting, hijsbalk en houten klauwstukken; nummer 18 en 17 zijn voorzien van een driehoekig fronton (nummer 18 ook met gesmoorde oude holle pannen), terwijl nummer 17 een zinken bedekking op het afgeplatte schilddak heeft en weer een gebogen fronton boven de dakkapel. Alle dakkapellen hebben een hijsbalk.

De zijgevel heeft net als de voorgevel een pilasterstelling en basement in gebouchardeerd blokverband, een plint en een hoofdgestel met paneelfries. De middelste twee vensterassen zijn gevat in een omlijsting, bekroond door een dubbele dakkapel met gecanneleerde zijdelen, onder een driehoekig fronton. De plaatsing van de kozijnen, links smaller en dichter op elkaar, is asymmetrisch. De kozijnen op de bel-etage, twee in het midden en twee rechts, hebben hardstenen onderdorpels als aan de voorzijde. Links bevinden zich twee deuren onder bovenlichten in ondiepe portieken. De vensters op de verdiepingen, aan weerszijden van de omlijsting hebben dezelfde detaillering als de flankerende vensters aan de voorzijde. De vijfde vensteras is in zijn geheel blind met diagonalen in bas-reliëf in de pleisterlaag. De detaillering van de vensters binnen de omlijsting is op de eerste verdieping als die van de andere vensters op deze verdieping. De omlijsting zelf is eenvoudig en heeft op de tweede verdieping, met T-vensters, een blokverband. De kroonlijst tussen de eerste en tweede verdieping heeft palmetten akroteria. De tuitgevels aan de achterzijde zijn, voorzover niet ingebouwd, gepleisterd in blokverband.

In het interieur hebben sommige kamers stucplafonds uit de bouwtijd, met name nummer 16, de bovenste twee bouwlagen en nummer 18 bel-etage.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het rijk gedetailleerde ensemble van vier herenhuizen aan de Weesperzijde uit de jaren tachtig van de negentiende eeuw is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van, door particuliere opdrachtgevers ontwikkelde, rijk gedetailleerde, eclectische woonhuizen, zowel wat betreft het in- als het exterieur, voor de gegoede stand. De woonhuizen zijn stedenbouwkundig van algemeen belang als beeldondersteunend onderdeel van het laat negentiende-eeuwse rivierfront aan de oostzijde van de Amstel.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis